

Денисенко Євгенія Миколаївна
курсант факультету підготовки
фахівців для органів досудового
розслідування ДДУВС

Науковий керівник -
доцент кафедри філософії та політології,
к.філос.наук, доц. **Підлісний М. М.**

ЩО ЦІНУЄ ТА ОБИРАЄ МОЄ ПОКОЛІННЯ

Проблеми падіння ціннісних орієнтирів молоді у процесі всесвітньої глобалізації та формування інформаційного суспільства наразі є пріоритетом досліджень філософських та суспільних наук. Загострення різних аспектів життя соціуму сформувало коло найбільш гострих проблем, які на сьогодні визначаються як маркери соціальної норми або соціальної девіації. До таких, зокрема, належить девальвація суспільних цінностей молодого покоління. Для українського суспільства, що останні десятиліття існує у стані безперервних соціальних трансформацій, означена проблема набуває стратегічного значення.

Сьогодення характеризується деформацією суспільних ідеалів, особливо у середовищі молодого покоління, яке формується та зростає на тлі впливу різних зовнішніх чинників, що впливають на усвідомлення їх як особистостей з індивідуальним світоглядом та системою суспільних і духовних цінностей.

Рівень соціальної культури та система морально-етичних цінностей людини формується разом з розвитком суспільства та накопиченням досвіду багатьох поколінь, що передається та формується багатьма суб'єктами нашого соціального оточення. У зв'язку зі змінами епох існування людства, виникненням нових економічних, культурних та політичних відносин, запровадження нового інформаційного етапу у становленні суспільства нерідко виникають конфлікти поколінь, цінностей та народів. Така проблема часто виникає на підґрунті кризових становищ окремих сфер державної дійсності. Українська держава, яка перебуває на етапі становлення державності і переживає низку трансформаційних процесів не може не стати яскравим прикладом того, як такий стан країни може впливати на вибір ціннісних орієнтирів молодого покоління, що проживає на її території. Проблемним є те, що сучасна молодь орієнтується на захід і переймає духовні цінності західних держав.

Соціологічні дослідження свідчать про те, що сучасна українська молодь, у своїй більшості, зорієнтована на матеріальні цінності. Її досить сильно приваблюють гроші, заробітки, бізнес, участь в управлінських структурах. Поряд із цим спостерігається тенденція росту інтенсивних духовних пошуків, орієнтації на істинні цінності, що проявляється у збільшенні інтересу до світової та національної культури, історії своєї сім'ї, народу. Останнім часом

під впливом героїчних подій на Майдані, російської агресії проти України наростає хвиля патріотизму в суспільстві, зокрема й серед молоді [1].

Питання ціннісних орієнтирів молоді є дуже важливим і потребує особливого дослідження, адже саме від того, що обирає сучасне покоління, залежить майбутнє світового суспільства. Саме тому проводиться чимало опитувань та досліджень для аналізу зазначеної проблеми.

У дослідженні, проведенім Запорізьким управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту цінності вивчались за допомогою запитань: „Що, на Вашу думку, становить найбільшу цінність у житті?” „Гарне життя, це...”. Аналіз отриманих результатів дозволяє зробити наступні висновки: Самим цінним для молоді є здоров'я, при чому як для дівчат, так і для юнаків. Дівчата більшою мірою орієнтовані на сімейні цінності, на другому місці для юнаків – добре заробляти, а для дівчат - сім'я. Такі норми традиційного суспільства. Для дівчат однаково важливо добре заробляти і самоудосконалюватись. Юнаки в більшій мірі, ніж дівчата орієнтовані на матеріальні блага. Але, незважаючи на це, 30% респондентів чоловічої статі серед своїх головних цінностей відзначили сім'ю та виховання дітей, ця цінність для них важливіше цінності самовдосконалення. Юнаки в плані ціннісних орієнтацій менш схожі один на одного, ніж дівчата. Серед юнаків більше, ніж серед дівчат як тих, хто орієнтований на розваги, так і тих, хто орієнтований на чесну працю. Отже, основними цінностями для дівчат є здоров'я, сім'я, самовдосконалення. Для юнаків це здоров'я, можливість добре заробляти, сім'я. Окремо, слід враховувати групу, для якої важливі дозвілля, творчість, таких біля 10%. Позитивним моментом у структурі ціннісних орієнтацій молоді є орієнтація на саморозвиток, понад 25% опитаних вважають його важливим для себе [2].

Таким чином, можна зробити висновок, що для сучасного покоління основу життєвих потреб складають матеріальні цінності та цінності, пов'язані з особистим комфортом та благополуччям. Таке явище зумовлено тим, що молодь є прошарком суспільства, на яке найбільше впливають усі зміни, що відбуваються у державі та суспільстві, і найпершим намагається пристосуватись до будь-яких новацій. На формування ціннісних систем впливають трансформаційні зміни у державі, а також кризові становища у сфері економіки, яка значним чином впливає на життя та мислення молоді людини, які прагнуть покращити своє матеріальне становище. Тож, для того, щоб у молоді формувалась позитивна система ціннісних орієнтирів, необхідно спрямувати сили держави на покращення соціального та економічного становища, яке нерозривно пов'язане з формуванням особистості.

1. Баранівський В. Ф. Ціннісні орієнтації студентської молоді та їх роль в консолідації українського суспільства [Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://oaji.net/articles/2015/1026-1422604350.pdf>

2. Целякова О. М. Духовність і ціннісні орієнтації студентської молоді України в трансформаційному суспільстві [Електронний ресурс]. – режим доступу : http://www.zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_38_22.pdf